

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATAI. C. BRATIANU 3 :: TELEFON 2-52

Hitelt kínálnak

...restill vezető pénzüzetek és a városokban is élénkülés tapasztalható a hiteléletben: ez a jelentés érkezik a pénzüzetéről. A közgazdasági közhatalom érdeklődéssel várják a Nemzeti Bank legközelebb megartandó közgyűlését, amelyen a jegybank vezetője programot ad a hitelélet helyreállítására induló akcióval kapcsolatban. Azt kívánja, hogy tartós gyökeret verjen és a társadalom minden rétegével kapcsolódjon az a mozgalom. Mert senki sem volna sürgősebb a gazdaságunk igazi fellendülése érdekében, mint a termelési életkörülmények előmozdítása, forgalmat kiszélesítése. Bizony úgy jó az mindannyiunknak, ha a pénz nem buvik meg a piacokon, hanem rendelkezésünkre kerül, ha a vidéken végzi körforgását, állandó jelenlétével serkentve, gyorsítva a gazdaság kiterjedését. Emlékezzünk csak a régi jó időkre, milyen boldok állapot is volt az, mikor még virágzó volt a hitel. A gyáros, iparos, kereskedő, földbirtokos, gazda, háztulajdonos természetesen könnyedséggel vett kölcsönt az ő vállalkozására, ingatlanjára és ez a hitelképesség lehetővé tette számára, hogy ugyanilyen könnyedén gyakorolja ő is tovább a kiterjedését. A legkisebb ember is beszerezte azt, amire szüksége volt, mert a hitelekre vásárolhatott, rendelkezésére állott a hitel, legtöbbször az alig érhető hosszulejáratu hitel. Várt szívesen hetekig, sokszor hónapokra is a hentes, a fűszeres, a pék, cipész, szobor, fehérneműs pedig egyenesen a hitelem anyagi ábrázatát mutatta, hogy a legkisebb teljesítménnyel is megelégedett. Szegény orvostanhallgatók, jogászok, technikusok nem voltak nyvra gondja. Akár egész szakkönyvet vásárolhatott. Egyáltalában nem volt sürgős, hogy mikor fizeti. Legfeljebb elintézi az ügyet generálisan akkor, mikor megnyitja az ügyvédi irodát, az orvosi rendelőt, vagy kineveztet valamely hivatalba. Feleslegesebb dolgokat meg éppen ad graecas calendae üzentettek. Levelezőlap elküldésre kapott az ismeretlen vevő részlethez persze az anyagot, japán lámpaernyőt, pisztolyt. Ezek az állapotok egyenesen példák voltak a széles nagy társadalom szempontjából. Mert ha akkor is sok volt a szegény vagy a máriól-holnapra váró, széllel bélelt egzisztencia, de ez a nyomorúság inkább affajta látszat-nélkülözés volt, hisz legtöbbször mégis csak megszerezték maguknak, ami kellett. Ezek az idők talán soha többé nem térnek vissza. Vagy legalább is hosszú időre befellegzett az ilyen könnyed, bővő hiteléletnek. A komoly, termelési szolgáló kihitelezési politikának azonban itt a végső ideje. Hogy meginduljon

A rendeletekkel való kormányzás ellenkezik a parlamenti rendszerrel

Gyárfás Elemér szenátusi beszéde

Tökéletesen egyetérték mindazokkal, akik kifogásolták a rendeletekkel való kormányzás rendszerét, mely aláássa a parlamentárizmust. A parlamenti rendszer mellett a törvényeknek a parlamentben kell megszületniük, alapos megfontolások után s ezzel teljesen összeférhetetlen, hogy egy tömegben s egyetlen szavazással elfogadjunk 46 már kiadott rendeletet, melyek

vaskos kötetet tesznek ki, több száz lapra kiterjednek és több ezer szakaszból állanak és melyeket senki sem tanulmányozott.

A kormány arra kapott felhatalmazást a tavasszal, hogy a szünet alatt rendeletekkel szabályozza a költségvetés egyensúlyát s az állami igazgatás egyszerűsítését célzó kérdéseket. En is megállapíthatom, — egyetértésben az előttem szólókkal — hogy egész sorozat olyan intézkedés van előttünk, melyek semmiféle összefüggésben sincsenek sem az állami igazgatás egyszerűsítésével, sem a költségvetés egyensúlyával.

Még sajnálatosabb, hogy ezek a rendeletek nagy részét 1936 október 15. után adták ki, vagyis a parlament összeüléseinek alkotmányos határideje után.

Ha a kormánynak ebben az időben szabályozni való kérdései voltak, akkor teljesen indokolatlan volt a parlament megnyitására elhalasztása. Ezek a rendelet-törvények nem voltak a törvényelőkészítő tanács előtt, nem tárgyalták le ezeket a parlamenti bizottságok s ha bárminő szerkesztési, vagy nyomdabírási eszszott ezekben, nincs mód ezek kijavítására.

Mindenben ostrom Gafencu szenátor véleményét, hogy **a rendeletekkel való kormányzásnak ez a rendszere szoros kapcsolatban van a cenzurával és ostromállapottal,**

melyekre vonatkozólag már ismételtelen elmondtam a véleményemet és most is több érdekes esetet akartam felsorolni. Most csak egy-egy példát mondok el. A cenzurára jellemző az alábbi eset. Ujév alkalmából több lap kért tőlem vezető cikket. Megírtam s elküldtem ugyanazt az ujévi cikket négy lapnak, Clujra, Aradra, Timisoarára és Oradeára. A cikk szövegét bármikor letezem a szenátus asztalára, senki sem találhat benne egyetlen kifogásolható mondatot semmiféle szempontból. Ezt a cikket egyik lap leközölte egész terjedelmében, a másikban a cenzor kitörölte a cikk egyharmadát, egy harmadik cenzor a felét, az oradeai pedig még a címét sem engedte lenyomatni. Láthatják ebből, hova jutunk, ha a közvélemény megnyilatkozását s olyan cikkek közlését is, melyet a parlament egy régi tagja saját neve alatt ír, aki tudatában a ráneveződő nagy felelősségnek, olyan emberekre bizzuk, akik — hogy ne használok erősebb kifejezést —

ennyire eltérően vélekedhetnek arról, hogy mi veszélyeztetheti az állam biztonságát.

Az ostromállapotot illetően is le kell szögezmem arról a helyről a helyzet rosszabbodását. Fájdalmas eseteink vannak, hogy 4-5 tagból álló egyháztanácsok sem ülhetnek össze s az egyházi dalkörök működését is akadályozzák. Így egyik községben az egyházi dalkörnek prefektusi engedélye volt az énekpróbákra, mikor azonban összegyűltek.

a csendőrmester széttepte a prefektus engedélyét s azt mondta, hogy itt ő parancsol, nem a prefektus.

Igaza volt Gafencu szenátornak, hogy az ostromállapot és cenzura e fájdalmas esetei összefüggésben állanak a rendeletekkel való kormányzással, mert hiszen 46 rendeletnek en bloc elfogadása a parlamenti rendszerrel össze nem egyeztethető.

Nem akarom egyenként elemezni a 46 rendeletet, de el kell mondanom, hogy

sulyosan helytelenitem az igazságügyi bélyegkek behozatalára vonatkozó, mely új közvetlen adót létesít.

Eddig háromféle adót kellett leróni: okmány, repülő és ügyvédi bélyeget, most ehhez egy negyedik járul, mely nézetem szerint alkotmányellenes és a parlament költségvetési jogát is sérti, mert költségvetésen kívüli jövedelmét biztosít az igazságügyminiszternek, ami beleütközik az alkotmányos elvekbe.

Szerettem volna bővebben foglalkozni a közoktatásügyi miniszterium átszervezésére vonatkozó rendelettel is, melyről sok mondani valóm lenne. Egyelőre megállapítom, hogy ámbár a Maniu-féle törvény a közoktatásba a vallásügyeket is beolvasztotta, — amit már akkor helytelenitem — most ebből az új szervezetből a vallásügyek hiányzanak, tehát

olyan fontos kérdés is, mint a közoktatás és vallásügy szétválasztása, renDELETELLEL eszközöltetett.

Angelescu közoktatási miniszter: Külön törvényjavasatot fogunk erre névve benyújtani.

Gyárfás: Az intézkedéssel érdemben egyetérték, hiszen helytelenitem a két tárca egyesítését annak idején is. De azt hiszem, hogy ennek kellett volna előbb jönnie s csak azután lehetett volna átszervezni új alapon a közoktatási miniszteriumot, melyhez a tételes törvény szerint ma is még hozzátartoznak a vallásügyek is. E néhány példával kívántam alátámasztani azt az álláspontunkat, melynél fogva a maga egészében helytelenítjük ezt a rendszert s az ennek alapján beterjesztett javaslatot, melyet nem szavazhatunk meg.

az a széles, nagy kihitelezési folyamat, amely friss vért visz a közgazdasági élet kiszikkadt ereibe. Szükséges a hitelélet fellendülése szociális okokból is. Csak

így lesz módja a termelésnek arra, hogy segítsen azoknak a nincstelel néprétegeknek is, amelyek most szakadatlan nélkülözésre vannak itélve, mert nem

tudják megszerezni azt a legszükségesebbet, amihez mégis csak hozzájuthatnának, ha élvezhetnék a szegény ember fölsegítését, a hitelt. (Flanour.)

Félmillió ember hajléktalan a nagy árvíz következtében

Az amerikai óriási árvíz katasztrófáról még mindig borzalmas hírek érkeznek. Nem kevesebb, mint százötven város és község áll már víz alatt.

Félmillió ember hajléktalan-ná vált.

A legtöbben minden ingó vagyonuk hátrahagyásával menekültek el veszélyeztetett lakásukból. Sokan vannak, akik szilárd épületek magasabb emeletein, vagy padlásán kerestek menedéket, mások a dombokra, vagy alacsonyabb hegyekre menekültek. Ezeket most már teljesen körülzártá az árvíz és élelem, valamint takarók nélkül, óriási inségnek vannak kitéve. A kormány intézkedésére az árvíz által sújtott területeken motoros csónakok cirkálnak, amelyek igyekeznek az árvíz ártalmait megszüntetni.

Az árvíz előtűtte a kutakat és a vízvezetéseket is és több mint két millió ember ivóvíz nélkül siyálódik.

Az árvíz azonban még mindig emelkedőben van és valószínűleg eltart még legalább tíz napig, amíg apadni kezd.

Roosevelt elnök kiáltványt intézett az amerikai néphez, amelyet felszólít az árvíz ártalmait megsegíteni. Az elnök szerint a Vörös Kereszt Egyesületnek legalább kétszáz millió dollár van szüksége, hogy a megsemmisült épületeket megkezdhesse.

Az anyagi kárt kétésfél millió dollárra becsülik.

Az Ohio- és Missiszipi-folyókák és mellékfolyók még mindig emelkedőben vannak. Cincinnati-ban a felrobbant benzintartályok által okozott tüzet már eloltották és csak egyes benzintartályok égnek még. Attól tartanak, hogy a tűz és víz által megsérült házak rombadólnak. Valószínű, hogy a hatóságok elrendelik az egész város kilakoltatását.

Cincinnati-ban az árvíz halottainak száma ötvennyolcra emelkedett.

Ripley községben az áradat magával sodort egy teljes házat. A házban tizennégy személy volt. Valamennyi a habokban lelte halálát. Ohio-állam után most már Kentucky-állam kormányzója is elrendelte az ostromállapotot, egyben pedig a rend fenntartására katonai csapatokat kért.

Az árvíz azonban nem csak Amerikában, hanem Angliában is igen fenyegető. A Themse vizállása igen magas és sok helyen a folyó ki is lépett medréről.

London és Windsor környéke tóhoz hasonlít.

A lakosság sok helyen kénytelen csónakot használni azokon az utakon,

ahol eddig az autó, vagy a motoros kerékpár volt a közlekedési eszköz. Londonban a parlament épületével szemben a Themse vize már csak hatvan centiméternyire áll a gát pereme alatt. A legkisebb hajóknak is le kell eresztetni kéményeiket, amikor a

Themse hidjai alatt akarnak elhaladni.

Az árvíz sújtotta vidéken egy bárka, amely Paducah városból hatvan személyt akart kimenteni, a szél által felkorbácsolt hullámok között felborult. Tizennégy ember a vízbe fullt.

Amerika kölcsönt ad Berlinnek nyersanyag beszerzésére

Washingtonban napok óta fontos gazdasági megbeszélések folynak Roosevelt elnök és Runciman angol kereskedelemügyi miniszter között. A megbeszélések során többek között szóba került Németországnak nyersanyaggal való ellátása is. Roosevelt elnök állítólag azt a kijelentést tette, hogy Amerika a német birodalomnak erre a célra nagyobb kölcsönt hajlandó folyósítani.

A két államférfi között lefolyt tárgyalások során megállapították, hogy Amerika és Anglia között szorosabb gazdasági kapcsolatokat kell létesíteni. Runciman washingtoni tartózkodását egy nappal meghosszabbította. Amiből arra következtetnek, hogy a két állam között gazdasági egyezmény aláírására is sor kerül.

Teljes gőzerővel készülnek a pártok a városi és megyei választásokra

A kormány március 25-én írta ki a városi és megyei választásokat, amelyekre az összes politikai pártok élén készülődnek. A liberális párt parlamenti tagjai a szenátusban megbeszélést tartottak, amelyen a közeledő városi és megyei választásokkal foglalkoztak. Több szónok hangoztatta, hogy a kisebbségek által lakott vidékeken a kisebbségekkel választási paktumot kell létesíteni. A belügyminisztérium is állandó érintkezést tart fenn a választások ügyében a városi és megyei prefektusokkal és a vidéki pártvezetőkkel.

Az új törvény értelmében papok és tanítók nem választhatók be a városi és megyei tanácsokba. A Carentul szerint azonban a belügyminisztérium megengedi, hogy ott, ahol azt a helyi érdekek kívánják, a papok és tanítók mégis jelölhetők legyenek. Legfeljebb utólagosan érvénytelennek jelentik ki

mandátumukat, amelyet a listán utánuk következők nyernek el. Sok liberális párti politikus követeli, hogy a törvényt változtassák meg és tegyék lehetővé a papoknak és a tanítóknak a helyi közigazgatási politikában való aktív részvételt.

Nagy előkészületeket tesz a nemzeti parasztpárt is a választásokkal kapcsolatban. A párt külön bizottságot alakított, amelynek feladata, hogy a választási propagandát az egész országban egységesen irányítsa. A nemzeti parasztpárt a kisebbségekkel igyekszik választási egyezményt létesíteni. Nagyban készülnek a választásokra a keresztény nemzetiek és az ifj liberálisok is. A küszöbön álló választások újabb időszerevű teszik a kormány utódlásának kérdését. Hír szerint a kormány az új költségvetés megszavazása után, de legkésőbb április folyamán távozik a helyéről.

Városi tisztviselők összeírják az egyes háztartások adatait

Megirtuk, hogy a város idej költségvetése deficittel végződik, mert elmarad az a hét millió leies bevétel, amelyet az öt százalékos városi lakbéradó címén irányoztak elő. Ennek a hét millió leies deficitnek legalább részben való csökkentése érdekében a városi pénzügyi osztály javaslatot

tett az idej költségvetés módosítására. A költségvetésben előirányzott és még fel nem használt különböző tételeket egészben, vagy részben csökkentenek majd. Remélik, hogy ilyképpen sikerül a hét milliós hiányt legalább a felére csökkenteni.

A város már most megkezdi az új

Ha Béceurestibe jön, ne mulasztod el felkeresni a

Klein-csárdát BUCURESTI Str. Popa Iat
Kifőné házikoszt :: Erdélyi borok :: Olcsó
Elsőrangú cigányzene :: Reggelig ny

költségvetés összeállítására szükséges munkálatokat. Az egyes vállalkozások és ügyosztályokat már felszólították költségvetési tervezetük benyújtására. A pénzügyi osztály megteszi az előkészületeket a különböző városi adók kivetésére is. A város ezt az előzőleg újból kiveti a különböző városi adókat. Ezek a cseléd, a kutyacsoi, vagy autó után fizetendő tőkés adó. Minthogy a múlt évi kivetés óta kintetben sok változás állott be, a város új összeírást rendez. Február 15-étől kezdve a városnak külön költségvetéssel ellátott tisztviselői járulékát végig az összes házak és lakásokra kivetik. A város vezetősége kéri az érdekelteket, hogy a szükséges adatokat a lehető leghamarán rendelkezésére bocsássák a tisztviselők rendelkezésére.

Kegyetlen állatgyilkos felháborító lelketlenség

A harmadik kerületben hónapok óta kegyetlen állatgyilkos őrzi felháborító híreit. Szadista, aki szegény állatokon magukon segíteni nem tudó állatokon, akiket ki kegyetlen hajlamát, Gyönyörűségi leli abban, ha kutyákat és macskákat, galom nélkül halálra kínoz. Böttel a derekukat, kifecamítja lábukat, behúzza fejüket és a magukkal tehetetlen állatokot a volt Niemetz-kert kikapart, a nagy, vagy üres homokgödörbe dobja, ahol szegények elpusztulnak. Messziről, bizonyos helyről azután hallgatja a halálra ítélt állatok keserves és egyre halkabb kiáltásait. Minden eddigi borzalmat tett felülmulja azonban múlt hét cselekedete. Egy fiatal farkaskutyát a sűrű bokrok között odakötöztet egy fára és otthagya a hidegben éltlenül. A kegyetlen kutya napokon keresztül sírt. Ellopták ezt a szomszédos házak lakói, de mindegyik azt gondolta, hogy valamely szomszédnál járjat a fiatal kutya. Várnap a véletlen folytán rábálintak a farkas konzott farkaskutyára, de már élelten volt. Tette csupa csont és bőr volt látszólag, hogy éhen pusztult a nagy hidegben. Az esetről jelentést tettek az állatvédő egyesületnek, amely most detektivje segítségével keresi a szadista állatgyilkost, akit azután a bíróság elé állítanak. Budapestem két kutyának haláláért éppen most ítéte a bíróság Sándor Jánost, néhai Sándor Pál tizenöt napi elzárásra és huszonegy leinek megfelelő nyolcezer pengő büntetésre. Nálunk sem ártana, ha az állatgyilkosok szigorúan büntetnék, legalább menne a kedvük az ilyen ósmány kegyetlenkedéstől.

A francia-török megegyezést ratifikálták. Párisi jelentés szerint francia kormány tegnap Lebrun köztársasági elnök részvételével konferenciát tartott, amelyen elfogadta a Franciaország és Törökország között az alexandrettei szandzsak ügyében létrejött megállapodást. Eszerint a szandzsak megkapja a teljes önkormányzatot, de Szíriával továbbra is államközösségben marad.

A II. kerületi Róm. Kat. Ifjusági Egyesület január 30-án, szombaton este 9 órai kezdettel Strada Tigruului 7 szám alatti helyiségében

Nagy álarcos bált
rendez. Jelmezszepegyverseny, értékes díjakkal, Szívesen látjuk az érdeklődőket.

Gyilkoltak Párisban titkos moszkvai parancsra

Moszkvában folyó második nagy gijista pernek Párisban már havan. Az áldozat — mint azt megírtuk — Navasin Dimitrovjetorosz gazdasági politikus újságíró. Biztosra veszik, hogy Navasint a szovjet titkos rendrségének ügynökei lőtték agyon.

Navasin ugyanis a mostani per több ártójával, így elsősorban Pjati volt állami bankelnökkel, kapcsolatot tartott fenn. Navasin megölése nagy szenzációt keltett a francia fővárosban és a párisi lapok kedvelmes cikkeiben foglalkoznak vele. Az esetet, amelyet második napov-afférnak neveznek.

Nem titkolják azt a véleményüket, hogy Navasint moszkvai parancsra gyilkolták meg.

Párisi rendőrség megállapította azt, hogy Navasin nemrég parancsot kapott a szovjet követség útján, hogy megöltetésre térjen vissza Moszkvába. A felszólításnak azonban nem engedett, mert sejtette, hogy Moszkvában letartóztatják. Navasin Párisban az első elkövető férfiával tartott fenn kapcsolatot. A gyilkosság napjára Monzie szenátor, volt miniszter volt a megmagához ebédre. Mikor a szenátor Navasin lakására érkezett, a szenátorral személyzettől értesült a gyilkosságra.

A gyilkosság színhelyén két szemüveget és újságpapírosba burkolt gumibotot találtak. Valószínű, hogy ezzel a gumibotot lőtték le előbb Navasint és csak azután lőtték agyon.

A gyilkosságra öt milliméter kaliberű puti puskát használtak. Testét három golyó találta el, amely azonnali halált okozott. A két szemüveg Navasin tulajdona volt. Felváltva használtak azokat a szerint, hogy közelre, egy távolra akart nézni.

A meggyilkolt orosz újságíró családja a rendőrség előtt azt vallotta, hogy Navasinnal két nap előtt megjelent egy fiatal ember, aki az újságírót személyre vette, azután pedig beszánatot kért és kijelentette, hogy a szovjet ügynök van szó, mert valaki más ügynök volt.

Alapítva 1880

Alapítva 1880

A. BRAUN

Országunk legnagyobb és legbevételezettebb hangszervelete és ipara

Höhner R.-T. híres harmonika-gyár bányai főkepvisele

Mélyen leszállított árak Óriási Játéktervek

Javítások művészi kivitelben

Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 10

Valószínűnek tartják, hogy a fiatal ember a gyilkosok egyike volt, aki azért jött, hogy megismerje Navasint, akinek parancsa volt meggyilkolni.

Jelentkezett egy szemtanu, aki messziről látta a gyilkosság lefolyását. Navasin, mint minden reggel, hétfőn délelőtt is kísértelt kutyája kíséretében a Bois de Boulogneba. Alig árkált ott, amikor az egyik mellétől egy fiatal ember toppant eléje, aki megszólította. A két férfi között élénk taglejtések között rövid vita folyt.

Az ismeretlen hirtelen fegyvert rántott, háromszor rálőtt Navasinra és elfutott. Az orosz újságíró összeesett, a szemtanu pedig elszaladt a legközelebbi rendőrhöz, akinek a gyilkosságot jelentette.

Troczkij Leó volt szovjet nebiztos, aki hetek óta Mexikóban tartózkodik, tegnap újból nyilvánkozott az újságírók előtt. Kijelentette, hogy a szovjet titkos rendőrsége általában üldözi nemcsak Oroszországban élő barátait, akiket elfogat, halálra ítéltet és kivégeztet, hanem őt sem hagyja békében és külföldön tartózkodó híveit sem. A szovjet rendőrség ügynökeinek munkája volt, hogy töle különböző fontos iratok, ellopják, most pedig Párisban meggyilkolták Navasint.

Tekintélykormány után jön a katonai diktatura

Tokiói jelentés szerint Ugo katonai kormányalakítási kísérlete meghiúsultnak tekinthető. Ugoi kormányában egyetlen tábornok sem hajlandó a hadügyi tárcát vállalni, már pedig Japánban ennek a minisztériumnak az élén csakis tábornok állhat. A hadsereg Ugo kit pártpolitikusnak tartja és ezért nem hajlandó támogatni. A magasrangú katonatisztek azt kívánják, hogy a mikádó tekintélykormányt nevezzen ki. Valószínű, hogy a mikádó meghajlik a hadsereg követelése előtt, kinevezi a tekintélykormányt, amely azután életbelépteti a diktaturát.

Fagyhullám kerítette hatalmába az európai kontinens nagy részét

Tegnap délelőtt kilenc óra tájban megindult a havazás, amely szünet nélkül délután hatig tartott. Délután négy órakor a hőmérséklet egy fok hideg volt, este pedig hat fokra szállt alá. A havazás tegnap az egész Bánságban tartott. A sűrű hó miatt délután a városban a villamos közlekedésben némi zavar is állott be, amelyet azonban hamarosan megszüntettek. Felhősödés nyugatról keletre való irányával, gyenge szél várható, a hőmérséklet kissé emelkedik, a havazás tovább tart. Bucurestiben tegnap délelőtt tizenhárom fok hideg volt. Leghidegebb volt lasiban, ahol a hőmérő huszonhat fok hideget mutatott.

Bizonyosra veszi, hogy legközelebb merényletet követnek el fia, Troczkij Fedo ellen is.

Moszkvában a Radek és társai ellen folyó összeesküvés perben tegnap kihallgatták Grotis vádlottat, akinek az volt feladata, hogy a Kuzmensky-vidéken a szovjet kormány gazdasági tervét szabotálja. A szabotázsra Pjetikov adta neki az utasítást. Muralov vádlott, aki hosszú időn keresztül Szibériában volt száműzetésben, bevallotta, hogy

előkészítette a szovjet állam vezetőinek meggyilkolását. Nemesak Stalint és Kaganovot kellett volna meggyilkoltatnia, hanem Molotovot is.

Sestov vádlott elmondotta, hogy 1931-ben Berlinben járt, hogy ott különböző bányapam megrendeléseket eszközöljön. A német fővárosban találkozott Troczkij Fedóval, aki összehozta a Dailmann-céggel. Ez a cég megbízást kapott, hogy bányafurásokat eszközöljön a Kuzmensky vidékén, de megállapodtak arra nézve is, hogy

a cégen keresztül kiépítik az összeköttetést a Szovjetországban és a külföldön tartózkodó troczkijistákkal.

Visszatérve Kuzmenskybe, Troilov barátjával együtt kidolgozta a géprombolások tervét.

A villamos kocsi vezetőnek megmerevedtek a lábai

Ha a villamos kocsi vezetői, akik kénytelenek ugyanahban az állásban órákig megmaradni, Sloans Linimentet használnának, elkerülnék a derékfájdalmakat és a lábizmok megmerevedését.

C. B. kocsi vezető egy barátja tanácsára elkezdett Sloans Linimentet használni. Valahányszor megmerevedett a nyaka, bekente az izmokat Sloans Linimenttel.

Ezzel külsőleg ösztönözte a vérkeringést, miáltal megtisztult minden méregtől a beteg testrésze és a nyakizmok is visszanyerték régi rugalmasságukat.

A derék, vagy a nyakizmok megmerevedésének az oka a vér infektója és torlódása a beteg testrészen.

A fájdalmak elkerülésére szükséges a vérkeringés élénkítése, hogy a vér a beteg testrészebe jusson és azt minden méregtől megtisztítsa. A kedvelt ösztönzők azok, melyek külsőleg hatnak. A Sloans Liniment készítmény, a beteg testrésze alkalmazva, kellemes meleget okoz, amely ösztönzi a vérkeringést és nincs szükség arra, hogy lenyeljen valamilyen szert.

A nagy üveg a kis üveg kétszeresénél többet tartalmaz. Kis üveg ára 35 lei, nagy üvegé 60 lei.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Négyes ikreket szült egy szegény asszony

Buzau városban Radu-Soare Smaranda két óra alatt négy gyermeket hozott a világra. Ezek közül Anna másfél kilós, Alexandrina két kilós, Stelina két és egy negyed kilós és a három leány után következett a fiú, a kis Nicolae másfél kilós. Amikor az első két gyermek megszületett, az asszony férje is a lakásban tartózkodott. De amikor a szülésznő elkialtotta magát, hogy jön a harmadik gyermek is, a gazda ijedten kiszaladt a házból és az ajtó előtt lévő löcára ült. Ott értesült a harmadik gyermekének születéséről. Azt hitte, hogy ezzel minden el van intézve. Gondterhesen vakarta meg azonban a füle tövét, amikor negyedóra múlva jelentette neki a babaasszony, hogy beköszöntött a negyedik gyermek is és pedig fiú.

A házaspár nagyon szegény. A férfi negyven éves mezőgazdasági munkás, akinek tenyérnyi földje sincsen, sem más vagyonnal nem rendelkezik. Az asszony jeleleg harmincöt esztendő és harmadik szor van férjénél. Első házasságából amelyet huszonhárom éves korában kötött, egy fia van, aki jelenleg tíz esztendő. Második házasságából is van egy hat éves fia. Mostani harmadik férjét egyszerre négy aprósággal örvendeztette meg. A házaspár kicsiny kalibában lakik, amelynek mindössze egy szobája van. Buzauban mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy a szegény házaspárt megfelelő lakáshoz juttassa.

Fizetésemelést kérnek a franciaországi tisztviselők. Párisból jelentik, hogy a franciaországi tisztviselők szövetségének küldöttsége Jouhaux Leon szakszervezeti főtitkár vezetésével megjelent Blum miniszterelnöknek. A küldöttség hivatkozással az élet általános drágulására, a tisztviselők fizetésének emelését kérte. Blum miniszterelnök átvette a küldöttség memorandumát és kijelentette, hogy azt jóakarattal tanulmányozni fogja.

Varrogepek
nagy választékban szakszerű kiszolgálással

Schuber J.
műszerész, javítóműhely

Timisoara, II., Str. Ste an cai mare 5. sz.
a Jöhner gyógyszerár mellett

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 350, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42. A Hunyadi-nyomda nyomása.

Hó

Leszáll az éj és a sötétség takar inséget, gondot, bajt, Munkátalan-pár nem alszik még s a férfi busan felsóhajt:

— Egy éve tettek ki a gyárból, egy éve, hogy pihen kezem, dolgozom én szivesen bárhol, de hiába jelentkezem, tartozunk régen a lakbérrel, kályhánk pókfészek, jég szobánk, a nyomorunk az égig ér fel, ki tudja, még mi virrad ránk...

Az asszony arcán a homályban két mély szeméből könny perog, az ajkán halk panaszkodás van:

— Beteg régóta a gyerek, csak legalább kis lisztem lenne, sütnék kalácsot, kenyeret, ha abból egy falatot enne, ó, meggyógyulna, ugy lehet...

Forró a gyermek fejealja, kicsiny testét rázza a láz, apja, anyja halk szavát hallja, mellyel fájón telik a ház, belső hőségétől súlyos nyelve, de meg minék is szólana, hogy alomban jár énekelve menyében, — higgye apa, anya.

Mulik az éj, eljön a reggel, a beteg fiu tapsikál, amint kinéz vig tekintettel: — Anyám, Isten lisztet szítál, lisztet szítál Isten a földre, nézzétek csak, apám, anyám, a liszt mindent fehérre főd be, lesz sok-sok lisztünk mostan ám, anyám, sirtál, hogy lisztet nincsen, szedj éj lisztet hát, anyó, siess, siess, lisztes kint minden, hamar teit lesz a szakajtó, süss nékem kenyeret, kalácsot, ne sirlj most már a liszt miatt, meleg, friss cipótól, meglátod, meggyógyul a beteg fiad...

Apa, anya már régen nézi a most fölebredt gyermeket, szavára szájszorosan érzi az inségadat terheket, az anya belül sír, de kívül csak mosolyog: — Te kis bohó, az ég a telet adja hirül, nem liszt hull kint, csupán a hó...

De apja szól: — Liszt lesz a hóból, mert az élet bizony esodás, lisztet teremt az égi jóból szorgalmas hólapátolás, add meg a maj kenyerünket, hangzot számom az imaszó, Isten meghallgatott bennünket, mert hull a hó, ó hull a hó...

Elsiet a mire megjön este, van tűzifa, kenyér, hus, só, a mindennapit megkereste a remélt; holnap is hull hó,

Kabán Endre

Színház

Felhő Ervin megérdemelt sikere a pompás operett kettős szerepében

A legnagyobb sikerű bohozatokkal és francia vígjátékokkal felveszi a versenyt humor és ötlet terén az Egy bolond százat csinál című nagy táncos operett, amelynek tegnap este volt a bemutató előadása. A közönség fokozott igényekkel várta Felhő Ervin, a kitűnő kedvelt komikus vendégszerelését, aki mint a darab főszereplője valóban átütő sikert aratott. Felhőnek ebben az operettben kettős szerep jutott. Ő játszotta a gróf és a főpincér szerepét és teljes mértékben kiaknázta a bőven kínálkozó pompás

humort és józsi ötleteket. A hálás közönség Felhő Ervin minden jelenetét harsogó kacagással és tapsal fogadta. Lendületes, rutinizott játéka magával ragadta társait és Trillap Ila, Varga, Bihary, ifj. Szendrei Mihály, Lukács és a többiek szintén kifogástalan alakítással szolgálták a megérdemelt sikert. A közönség a bemutató előadást tetszéssel fogadta. A darabot ma és holnap, este, valamint vasárnap délután megismétlik ugyan-ezerposztással.

Nagy érdeklődés mutatkozik az „Eszó után köpenyeg” premierje iránt. Egy bűbajos és szellemesen finom vígjopertt elimitási munkálatait végzi Inke Rezső, az „Eszó után köpenyeg” című operett rendezője, aki a saját egyéni ötleteit is beleszővi abba a rendkívül érdekes és kiválóan mulattató újdonságba, melynek péntek esti bemutatója elő fokozott érdeklődéssel tekint Timisoara közönsége. A szerzők: Fodor-Békeffy-Szécsén-Krasznay-Krausz, a szereplők: Trillap Ila, Hegyessy Magda, Berecz Mancsi, Horváth László, Lukács Ede, ifj. Szendrei, a zenekari dirigens dr. Bródy Miklós és a szenzációs diszletek tervezője Olasz Lajos külön-külön és egyenkint is garantálják, hogy az „Eszó után köpenyeg” előadásai maradandó emléket hagynak Timisoara színháztörténetében. Az „Eszó után köpenyeg” pénteken, szombaton és vasárnap este 9 órakor van műsoron, mindannyiszor rendes helyárrakkal.

Szombaton délután öt órakor van az első mozihelyi előadás. Hogy a kispénzű emberek is részesüljenek a színház élvezetében, az igazgatóság bevezeti szombaton délután a mozihelyi előadásokat. Az első ilyen előadás szombaton délután öt órakor van az egyesülés ünnepe Tormacón. A két fejedelemség, Moldva és Munténia, egyesülésének emlékünnepe nagy pompával ünnepelte meg Tormac községe is. Dél előtt ünnepi istentisztelet volt a református templomban és azon résztvevő a községi előjáróság, a tantestület, a református iskola növendékei, valamint a katonai előkészítő tanfolyam növendékei. Zene felvonulás után a szövetkezet nagytermében ünnepély volt, melyen ünnepi beszédet mondtak Murariu Petre és Nagy Árpád tanítók. A nívós műsor többi számát egy református, mint az állami iskola növendékei szolgáltatták. Ének, szavallatok és jelenetek adták a műsor számokat, melyeket a nagyszámú közönség tapsal jutalmazott Murariu Petre állami iskolaigazgató zárószavaival és a katonai előkészítő tanfolyam énekével véget ért az ünnepély.

— Adomány. N. N. olvasónk a szegények részére 100 leit adományozott. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— Keresik a hármass gyilkosság tetteseit. A piperai hármass gyilkosság ügyében a csendőrség folytatja a nyomozást. Számos egyént őrizetbe vettek, de ezeket kihallgatásuk után ismét szabadon bocsátották. A csendőrök őrizetbe vettek egy Dinca nevű fiatalembert is, aki egy bucaresti tisztviselő fia. A fiatalembert rubáján vérvomokat találtak és ezért az a gyanu merült fel, hogy a gyilkosságok alkövetésébe is ő jelen volt.

után a Timisoarán régen játszott Elvált asszony című operett lesz Trillap Ilonával a címszerepben. Az Elvált asszony jegeit már árusítja a színház elővételi pénztára. Legdrágább hely 30 lei.

A magyar színház heti műsora:

Szerdán este 9 órakor: Egy bolond százat csinál. Újdonság másodsor.

Csütörtök este 9 órakor: Egy bolond százat csinál. Újdonság harmadsor.

Pénteken este 9 órakor: Eső után köpenyeg. Operettpremier.

Szombaton délután 5 órakor: Elvált asszony. Fall Leó operettje. Mozi-helyárrakkal. Legdrágább hely 30 lei.

Szombaton este 9 órakor: Eső után köpenyeg. Operettújdonság. II-szor.

Vasárnap délután 3 órakor: Szabad a csók. Vigoperettszáger. IV-szer.

Vasárnap délután 6 órakor: Egy bolond százat csinál. Nagy táncosoperett. IV-szer Felhő Ervin fellépte.

Vasárnap este 9 órakor: Eső után köpenyeg.

Jegyek az összes előadásokra, hétfőn délután 10 óráig válthatók a színház elővételi pénztáránál.

— A pápa állapota. Római jelentés szerint Pius pápa állapota kielégítő. A Szentatyja kedden délben kihallgatáson fogadta Uzsiacsics belgrádi római katolikus érseket.

— Nagyszabású adóeltöltés. A helybeli adókövetési pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a Tickmann Mendel szücsizem, amely nagyarányú külföldi üzleteket bonyolított le, a patenta fixa alapján fizet adót. Kint, hogy Tickmann Mendel 1934 óta szörmeárut exportált és ezen szörmek ellenértéke negyvenöt millió lei volt. A pénzügyigazgatóság az ügyesség egedélye alapján azoktól a bankoktól, amelyekkel Tickmann Mendel dolgozott, beszerezte a folyószámla kivonatokat és azokat bizonyítékoknak használta fel a szücsizem elleni eljárás során. A bizonyítékok alapján elkészítették az adóvisszaélési iratokat és megállapították az eltöltött adót és a büntetés összegét.

— Összeverekedtek az arabok és zsidók. Jeruzsálemi jelentés szerint a haifai kikötőben arab és zsidó munkások között verekedésre került a sor. A rendőrség csak nehezen tudta őket egymástól elválasztani. Tíz munkás súlyos sérüléseket szenvedett.

— Leégett egy színház. Az olaszországi Cremona városból jelentik, hogy az elmúlt éjszaka az ottani színház porig égett. A színházat 1720-ban építették. A kár három millió lira. A tűz okát még nem tudták megállapítani.

Maradék hetü

alkalmával egy nagy tétel függöny és indanthren-árnyékos leszállított áru

kerül eladásra

Néparuház

Timisoara I., Piața Unirii 3

Műsoros esték

a házasság propagálására

Érdekes mozgalom idült Szeged fehérváron. Több társadalmi egyesület összefogott és külön mulatságokat rendeznek a házasságok számára. Műsoros előadásokat rendeznek és a műsor keretében a családi élet örömeit mutatják be a programot a Lohengrin nászinkó vezetője be minden egyes esetben Remélik, hogy az akciónak sikeres lesz és növekszik a házasságok száma.

— Vörös Kereszt-bál. A Vörös Kereszt Egyesület timisoarai fióka február 6-án este 9 órakor a Tiktó Kaszinó termeiben nagy táncestélyt rendez. Beléptidj, legfeljebb három tagu család részére, 100 lei, szeles tagu részére, 40 lei, diákjegy 20 lei.

Patikák éjjeli szolgálata

JANUAR 27-én, szerdán, a szolgáló beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10, Mai-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare-ában levő Jahner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol-uton levő Maria-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungvári-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellian Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálat tart.

Farsangi Naptár

Január 30: Az igazságügyi tisztviselő farsangi táncestélye a Tiszt Kaszinó termében.

Január 30: A Bársági Turista Club táncmulatsága Caransebesen.

Január 31: A Kadima sportegylet bálja a Ferdinand-teremben.

Február 6: Vörös Kereszt-bál a Tiszt Kaszinóban.

Február 6: Magyar Nőegylet bálja Ferdinand-teremben.

Február 6: Timisoarai Munkás Atlétikai Club táncestélye a sörgyár nagytermében.

Február 7: A borbélyok és fodrászok bálja a Ferdinand-teremben.

Február 20: Kisebbségi újságírók bálja a Ferdinand-teremben.

Acél fogászati laboratóriumok részére készítik

ponthegepszitógépeket

garancia mellett

Tóth elektrotechnikai műhely, Timisoara IV., Strada Fröbl 38

A magyar miniszterelnök külpolitikai kijelentései

A magyarországi egységes párt tegnap értekezletet tartott, amelyen Darányi Kálmán miniszterelnök nagy beszédet mondott. Külpolitikai vonatkozásban a következő kijelentéseket tette:

— Az új esztendő örökölte az összes világpolitikai nehézségeket, amelyek a múlt esztendőben feltornyosultak. Magyarországot közvetve érdeklik az összes kérdések, amelyeknek békés uton való elintézése kívánatos. Magyarország a békülékeny és megértő légkör érdekében mindenkor kész az együttműködésre.

— A csodalátó pástori látogatása. Lupu Petrache, a maglaviti pástori tervbevetett timisoarai látogatása komoly gondot okoz a hatóságoknak. Az egészségügyi bizottság ugyanis előterjesztette aggodalmait, amelyek miatt nem helyesli a maglaviti pástori mostani látogatását. Az aggodalmakat az aradi püspökség is osztja, de Lupu Petrachenak városunkban való megjelenését hír szerint a belügyminisztérium sem helyesli és ezért a tervezett látogatás valószínűleg elmarad.

— Madrid újabb bombázása. A spanyolországi polgárháború a kedvezőtlen idő ellenére is tovább folyik. A nemzeti replógépek újból bombázták Madridot és nagy károkat okoztak. Elfogott vörös katonák beszélik, hogy a spanyol fővárosban óriási inség van, Londonban a benemavatózási bizottság csütörtökön ülést tart, hogy megállapítsa a spanyolországi ellenőrzés módjait.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a vérkeringést megélénkíti a kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

— A Népszövetség tanácsa tegnap zárt, utána pedig nyilvános ülést tartott. A zárt ülésen elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki a londoni semlegességi bizottság jelentésének tanulmányozására. Tefik Rüzsdy Aras török külügyminiszter javaslatára kimondták, hogy májusra újból összehívják a leszerelési bizottságot. A nyilvános ülésen Sandler svéd delegátus bemutatta Ausztria, Magyarország, Bulgária és Lettország pénzügyi és gazdasági helyzetéről szóló jelentését, amelyet egyhangulag elfogadtak.

— A gyilkossággal vádolt diák. A Farcașanu asszony meggyilkolása ügyében bínrészességgel gyanúsított és Galatában letartóztatott Teodorescu Traian diák kihallgatását tegnap is folytatta a rendőrség. A tanuvallomások és különböző adatok azt látszanak igazolni, hogy Teodorescu a gyilkosságban nem vett részt, mert akkoriban valószínűleg az országban tartózkodott. A vizsgálat befejezése után Teodorescut visszaküldik Galatiba, ahol katonai bíróság elé kerül. Teodorescu ugyanis katonaszökevény és emiatt vonják majd felelősségre.

együttműködésre. Kedvező légkört nem lehet katonai konvenciókkal és szövetségi szerződések halmozásával teremteni, hanem a viszonyosság elve alapján csak a jogegyenlőség értelmében. Ha a kormányok hajlandók a közlekedés kifejllesztésére, akkor ezen szándékukat azzal kell bizonyítani, hogy a kisebbségekkel szemben szerződésileg vállalt kötelezettségeket alkalmazzák.

Darányi azután Magyarország külpolitikai kérdéseiről szólott.

BIZALMATLANSÁGI INDITVÁNY AZ ANGOL KORMÁNY IRÁNT. Az angol alsóházban Greenwood képviselő interpellált az állami hajógyárakból elbocsátott öt munkás ügyében. Nem az elbocsátás miatt panaszkodik, hanem a mód miatt, hogy a munkásokkal a vádat sem közölték. Ez az eljárás szerinte ellenkezik az angol felfogással. Az ügyrel kapcsolatosan a kormány iránt bizalmatlansági indítványt terjesztett elő.

— A francia hadseregnek nemcsak védekeznie kell. A francia kamarában kedden délután Jaquinot baloldali köztársasági szocialista hangsúlyozta, hogy a francia hadseregnek nemcsak a védekezésre kell felkészülni, hanem a vératlan támadásra is. Marin lassanak tartja a francia hajóraj kiépítését, mert félő, hogy más államok megelőzik Franciaországot.

— Széngázjal megmérgezte magát. Széngázmérgezéssel vetett véget életének Laskai Sándor harminchat éves munkanélküli szobafestő, akit holtan találtak a III. kerületi Lidia-utca 22. számú házban levő lakásán. Laskai butondarabjainak értékesítésével tengette életét és kétségbeesésében az alkoholban keresett vigasztalást. Tegnapelőtt délután megrakta a tüzhelyet szénrel és lefeküdt. Az öngyilkosságot a háztulajdonos fedezte fel, aki a szobafestő lakásából erős gázszagot érzett. Mire behatoltak a lakásba, Laskai már halott volt. Buculeuleiben azt írja, hogy megunta az életet és ezért választotta a halált. Holttestét a III. kerületi temető halottasházába szállították.

— Halál a vasuti váróteremben. Tragikus hirtelenséggel halt meg tegnap városunkban Schäffer Jenő, hatvanegy éves gataiai lakos. Schäffer Jenő a IV. kerületi pályaudvar várótermében akarta az időt vonatindulásig eltölteni. A váróteremben hirtelen rosszul lett fogta el és összeesett. Mire a mentők megérkeztek, Schäffer már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint szívélhűdés okozta a halált. Holttestét a IV. kerületi temető halottaskamrájába szállították.

— Egy játéklklub késői hullámvérése. A szerencsésjáték betiltásával a városunkban levő Banatul-klub is megszűnt. A klub megbízott pénztárosa Schäffer József volt, aki később pert indított Wodlucsa Rezső nyugdíjas, a klub játékegyedényének tulajdonosa ellen. Schäffer József azt állította, hogy százezer leles kauciójából csak hatvan ezer leit kapott vissza. Ebben az ügyben tegnap tartotta meg a törvényszék a tárgyalást, amelyen Wodlucsa azzal védekezett, hogy az eredetileg óvadék címén felvett összeget Schäffer később kölcsön adta a klubnak. Köztük tehát csak elszámolási ügyről lehet szó. A törvényszék Wodlucskát felmentette a kaucióikkal kapcsolatos vádjai alól.

Mihai nagyvajda köszönete. A hétfői estás tegnap esti ülésén Lapedatu nagy vajda felolvasta azt a táviratot, amelyet Mihai nagyvajda trónörökös intézett Firenzéből a szenátus felé. Ebben köszönetét fejezte ki a szenátus által kifejezett jókívánságokért. A távirat felolvasását a szenátus tagjai hallgatták meg és utána lelkesen éljenztek Mihai nagyvajdát.

MEGEGYEZÉS A DANZIGI BÉKESBEN. Genfben a danzig ügyében Eden angol külügyminiszter közvetítésével megegyezés létre Beek lengyel külügyminiszter és Greiser danzigi nemzeti balista miniszterelnök között. A megegyezést már meg is szövegezték és jóváhagyás végett a Népszövetség tanácsa elé terjesztik. Danzig városában is megtartja a mostani népszövetségi alkotmányát. Az új népszövetségi főbiztos — miután ezt a feladatot Axel dán herceg nem fogadja el — Nederbracht holland delegátus személyében rövidesen kinevezik.

Megalakult az egyesült keresztény Magyarországon. Budapesten megtartotta meg alakuló értekezletét az egyesült keresztény párt. Az új pártban az egyesült keresztény gazdasági szociális párt, a legitimista párt, a keresztény népi párt, ezenkívül több pártok képviselői és felsőházi tag. A pártnak a főbiztos képviselője és nyolc felsőházi tag van. Az alakulás kimondása után a párt elnöke János gróf kijelentette, hogy a keresztény krisztusi gondolatnak a közélet minden terére és az államéletbe való behatolása a magyar képviselőháznak az egyik feladata. A párt elnöke az alakulás után tegnap tartott első ülésén azt mondta, hogy a párt elnöke Sándor volt népjóléti miniszter elnökletével az egyesült keresztény párt alakulását. A párt ellenzéki állásponttal rendelkezik, de loyális módon elismeri a jelenlegi kormányt és szembeáll a sérelmessel.

— Járványos betegségek a fővárosban. A fővárosban 126 vörhenybeteg kezelték. Ezenkívül tizenhat beteg diftériában, hettő pedig tifuszban szenved. A bucarestii egészségügyi hatóságok megállapítása szerint az elmúlt napokban számos nátházás és betegedés történt, de a betegségek nemcsak járványoszerű jellege és az iskolák bezárása eddig szóba sem került.

— Kommunista agyonverték egy orvost Svájcban Chaux de Vonds városban. A kommunista párt vezetői az orvost agyonverték, amelyen a kommunizmus elleni harcot folytatják. Kommunista fiatalok erre a célra az orvost meggyilkolták. A kommunista párt vezetői az orvost meggyilkolták, amelyen a kommunizmus elleni harcot folytatják. A kommunista párt vezetői az orvost meggyilkolták, amelyen a kommunizmus elleni harcot folytatják.

— Házasság. Budapesten Bruckner György gyáros házasságot kötött a székelyországi Maróth Anny oradeai zongoraművelővel, Maróth Sándor oradeai zongoraművelő leányával.

— Villamosművek munkásainak sztrájkja. Newyorkban a villamosművek száz munkása, akiknek feladata negyvenhat brooklyni és tizenhat galatiai villamos vonalnak árammal való ellátása, megszállotta az üzemet. A munkások ultimátumot intéztek az államvezetés felé, amelytől azt követelik, hogy a legutóbb elbocsátott munkást vegye vissza, mert ellenkező esetben megszüntetik az áramellátást.

Két típus — két meglepetés

RADIOHELIUM

a város részére:

3x1 DYNAMIC Lei 4900

a falu részére:

csöves telepes Lei 4700

2 voltos takarékos kapcsolás, telepekkel együtt

továbbá az összes forgalomban levő készülékek előnyös részletezésre kaphatók a Bányásig legnagyobb szaküzletében

„ELECTRON”

Timisoara I., Piața Brătianu
Telefon 22-29

Fióküzlet: Fratelia villamos végállomás

Három baleset a sikos járdán

A sikos járda tömegesen szedi áldozatait. A nagy havazás és utána a fagy következtében a gyalogjáró közönséget állandó veszedelem fenyegeti. Tegnap sűrűn lehetett látni a földről feltápaszkodó embereket, akik nyögve, sántikálva botorkáltak tovább. Történtek olyan balesetek is, amikor a sikos járdán való elesésnek súlyosabb következményei támadtak. A mentők tegnap három esetben nyújtottak első segélyt azoknak, akik kezüket vagy lábukat törték. A Berthelot-uton Herczka Szeréna, negyvenegy éves özvegyasszony esett el olyan szerencsétlenül, hogy jobb lábát törte. Hasonló baleset történt Turcsányi Mária, negyvennyolc éves frateriiai asszonyt is, aki a IV. kerületi Brătianu-utcaiban elesett és a bal lábán szenvedett törést. A harmadik súlyosabb baleset tegnap este a színház előtt történt, ahol Selejan Viorica ötvenegy éves színházi ruhatárosnő baltáját törte el. Ezek a balesetek a sikos járda következményei és ezért figyelemre méltóak a háztulajdonosok, hogy a járdákat alaposan söpörtessék, a sikos részeket homokkal vagy fűrészporral hintsék be.

Képeslap

Fiatalember csemeté be egy lakásba. Önérzetesen kijelenti az ajtó nyitójának, hogy ő bizony nem koldulni jött, hanem saját művészi kézfestésű levelezőlapjait óhajtja áruba bocsátani.

— Nem kell — mondja a háziasszony és be akarja csapni az ajtót, ám a fiatalember nem hagyja magát:

— Tessék venni egyet, nagyságos asszony, ha írni akar a barátjának, legalább lesz kéznél egy szép képeslap.

A nagyságos asszony elől a mérgező — Hallja, ne szemtelenkedjék, mert rögtön kihívom a férjemet.

A fiatalember legyint a kezével:

— Ugyan kérem, a férje úgy sincs itthon.

— Honnan tudja?

— Mert egy olyan férfi, akinek nagyságos felesége, nincs otthon soha.

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN

— Három napra bezárták a leányliceumot. Muntean Leonte dr. városi főorvos intézkedésére a Carmen Sylva leányliceumot három napra bezárták. A növendékek közül tegnap száznegyven erős nátha miatt odahaza maradt és ez az oka a három napos szünetnek. Muntean dr. városi főorvos kijelentette, hogy csupán egyszerű meghűlésről van szó, mert városunkban jelenleg nincsen náthajárvány.

— Társasvacsora. A Magyar Párt III. kerületi tagozata ma este kilenc órakor a Romulus és Odobescu-utcák sarkán levő Földesi-féle vendéglőben szegény gyermekek felruházására szolgáló alapja javára társas nyulvacsorát rendez. Egy teríték ára huszontól le. A vacsora előtt a tagozat választmányi ülést tart.

— Hitler szombaton délben tartja nagy beszédét. Németország szombaton, január 30-án ünnepli meg a nemzeti szocialista uralom negyedik évfordulóját. Hitler birodalmi vezér ezután a birodalmi gyűlésben — romániai időszámítás szerint délután két órakor — nagy beszédet mond. Hitler beszédét valamennyi német rádióállomás közvetíti.

— Elküldött emléktábla. A Timisoarával szomszédos, tulnyomó részben magyar lakossággal bíró Uisentes községben, amelyet 1891-ben alapították a magyarországi Ujszen esztről idetelepedett református magyarok, 1900 óta a mai napig a községháza falában volt elhelyezve egy emléktábla a magyar és lengyel nemzet közös szabadsághősének, Bem József tábornoknak és a világszabadság költőjének, Petőfi Sándornak és tisztartásainak emlékére. Ezt az emléktáblát elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kiemelték a községháza falából és ismeretlen helyre szállították.

• Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálta a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

— Életmentő telefon. Satumareu a telefon megmentette egy rendőr életét. Mice rendőrfőbiztos a központi rendőrségről telefonon felhívta a pályaudvaron szolgálót, teljesítő Ratiu Jon polgári ruhás rendőrt, aki azonban csak nagysokára jelentkezett és akkor is bágyadt hangon mindössze néhány érthetetlen szót mondott, majd a rendőrfőbiztos úgy hallotta, mintha a telefonkagyló a földre esnék. Azonnal értesítette a mentőket, akik Ratiut a vasúti állomáson levő szolgálati szobában eszméletlenül a földön találták. Kiderült, hogy Ratiu elszunnyadt és így nem vette észre, hogy a kályhából szénegáz áramlott ki. Fletét a telefon csengése mentette meg.

Preservatív. A legmegbízhatóbb óvszer. Többször kitüntetve arany éremmel. Legújabb az 193701. számú Amerikai Patentet nyerte.

Sportesemények

A hivatásos ökölvívők hat menetes küzdelmet bonyolítanak le vasárnap délután

A timisoarai munkás atléták boxszekosztálya érdekes ökölvívő mérkőzést rendez. Január 31-én, vasárnap délután öt órakor a sörgyárban Radu Constantin helybeli ökölvívő első professzionista mérkőzését bonyolítja le Gomoescu galatii profiboxoló ellen. Radu Constantin nemcsak városunk boxsportjának elsősgét hivatott megvédeni, hanem a győzelmet már azért is meg kell szereznie, mert külföldi meghívásait csak a

mérkőzés eredménye alapján véglegesítik. A hivatásos ökölvívők hat menetes küzdelmén kívül még amatőrversenyzők küzdelmei egészítik ki a műsort. A galatiak közül Ali Bagdad, Serban és Boncila, míg a helybeliek közül Babos, Savici és Gilicea III. küzdenek. Az ökölvívő versenyiránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. A versenyre megváltott vilamosjegyek a visszautazásra is érvényesek.

ROMÁN PING-PONG JÁTEKOSOK MEGHÍVÁSA LONDONBA

A román ping-pong sport hivatalos elismerését jelenti az a meghívás, amely Londonból érkezett. A Baden-Badenben lebonyolításra kerülő világbajnoki versenyek után Londonban lesznek nemzetközi ping-pong versenyek, amelyekre három román asztali tenisz játékost is meghívott az angol szövetség. Az angol szövetség a három romániai játékos utiköltségét és teljes ellátásának költségeit fedezi. A román szövetség elhatározta, hogy a világbajnoki versenyeken legjobban szereplő három játékos képviseli a román sportot Londonban.

A JÉGKORONG BAJNOKSÁG MEGLEPETÉSE

A jégkorong nemzeti bajnokság legújabb meglepetését a cernauti Jahn csapata szolgáltatta, amely 2:0-re legyőzte a bajnokság élen álló Dragoș Voda együttesét. A Jahn csapata az első harmadban érte el góljait és azután teljesen védekezésre rendezkedett be és sikerült is az eredményt tartani. Ez volt a Dragoș Voda első veresége, amely újabb reményeket nyújt a Teleon Club együttesének a bajnokság megnyerésére.

Kabos kikapott

Az UTE vívócsapata Kopenhágában szerepelt, ahol ellenfele a dán válogatott volt. A verseny meglepetése

— Szív- és ideggyógyosknál, vese- és cukorbetegknél, köztudomásosan és eszukan szenvedőknek az enyhe természetes „Ferre József” keserűvíz kitűnően bevállik, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

— Társasautó belezuhant utasaival a csatornába. A kaliforniai Miami nyaralóhelytől körülbelül ötven kilométernyire egy nagy társasautó huszonkilenc utasával együtt beleesett a csatornába. Huszonhárom ember halálát lelte, hat pedig kisebb-nagyobb sebesülésekkel megmenekült.

Kabos magyar olimpiai bajnok gyenge szereplése volt, aki kikapott Ossier dán bajnoktól. A kardsapatversenyt az UTE nyerte meg 6:3 arányban. Az asszók során Ossier 5:4-re győzött Kabos ellen és ezzel az arannyal verte Dunayt is, Kabos a többi ellenfelét legyőzte. A női törvívőverseny során Elek Ilona hat győzelemmel első helyen végzett.

Döntetlen mérkőzés

Az oradeai CAO-Crisana vegyes csapat legutóbb Strassburgban játszott az ottani Racing ellen. A mérkőzés hatalmas küzdelem után 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött.

Az Admira befejezte keleti turáját

A bécsi Admira befejezte keleti turáját és elindult hazafelé. Utközben egy mérkőzést játszott a bécsi csapat Belgrádban az S. C. Jugoslavia csapata ellen. Az Admira 4:0 arányban győzött.

Sulydobóból ökölvívő

Torrence, a sulydobás világbajnoka, a ringben is nagy sikerrel szerepel, a sulydobást ugyanis felesérelle az ökölvívő sporttal és Teddy Miller ellen már második kiütéses győzelmét aratta.

— Ötven munkást darabokra tépett a robbanás. A délamerikai Chile államban levő Chuquicamate városban sulyos szerencsétlenség történt. Két vasúti kocsit, amely robbanó anyaggal volt tele, a levegőbe repült. A közelben tartózkodó ötven munkást a robbanás darabokra tépte.

— Öngyilkos lett, mert kiutasították. Budapesten Rouland Hildegard huszonnyolc éves osztrák nevelőnő mellblötte magát és meghalt. A nevelőnő magyarországi tartózkodási engedélye lejárt és azt nem hosszabbították meg, mire öngyilkosságra szánta magát. Megírta, hogy Ausztriában senkije sincs és a magyar földtől nem akar elszakadni.

Tűz és füst

által megrongolt mégraktáron lévő szöveteket, vászonanyagokat, asztalneműket és egyéb textilárúkat olcsón kínáljuk megvételre

Lauvre
divatruház IV., a róm. katolikus templommal szemben

— Tormásvirtli-délután. A szésmgyámoló Segítő Boldogasszonyról nevezett római katolikus nőegylet január 31-én, vasárnap délután hat órakor a kerületi Kiefer-vendéglő (volt Nőegylet) helyiségében idén is megrendezi „tormásvirtli-délutánt, amelynek vendélműt jótékony célra fordítják Agoston-barátai működést kifejtő egyesületük uton is meghívja a közönséget.

Művészet

Nyár a télben

Ányos Viola képkiallítása a Capitolban

Ányos Viola, az ismert nevű művész múlt évi termésének legjavát kiállította a Capitol-mozi emeleti terében. Ennek a kiállításnak a bejárat fölött ezt a hangulatos feliratot kell alkalmazni: nyár a télben. Mert az odakint sűrű pehelyben hull a hó és az emberek dideregve — a hidegtől elküldearcolt és zsebredugott kézzel — stieledolgnak után, a kiállítási teremben van a nyár minden ragyogása, színgyája és melege is. Ányos Viola az elulnyarat Baia mareen töltötte és júliusaugusztus sok szépségét, gyönyörű rögzítette le vásznaira. Ott látjuk a arstítésben a játékról tanácskozó gyereket, látjuk a kaszáló férfiakat és az náj gyűjtő asszonyokat, látunk a metól kipirult vidám arcu bokrétság kat és látunk sok-sok virágot, pipóárvácskát, ibolyát, pünkösdi fehér labrózást, margarétát és számos más dkernek, a mezőnek és az erdőnek képek, amelyeket Ányos Viola kiáll mind frissen, elevenek, gyáriások. Vgso képei azt a hatást gyakorolják, mha a virágot most szedték volna és ták volna a vázába, vagy a tartóba, mine képből áll Ányos Viola mostan állítása, de ezt a harminc képet érd egyenkint megcsodálni.

Félegyházi Ando
Mozi
MOZIK MŰSORA:
Szerda, január 27.
Apolló-mozi: A bűnök városa.
Capitol-mozi: A cirkusz.
Tivoli-mozi: A nyugat uttőről.

Február **6** Városi Vigadó Magyar Nőegylet bálja
Volt Ferdinánd-szálló
Meghívó nincs Jegyek a pénzárnál kaphatók

KÖZGAZDASÁG

nagy külföldi rendelések miatt a feldolgozásra kerülő fának ujabb áremelkedése fenyeget

Elalkoztunk azzal a jelenséggel, az épületek csaknem napról-napra emelkedik, aminek okát az építőiparosok kereskedők kartellszerződésében látjuk. A cikkünkben foglaltakra vonatkozó egyik timisoarai fanyagkereskedő-következő felvilágosításokat kap-

ly az, hogy a két év előtti árakhoz viszonyítva a mostani faárak 30-35 százalékkal magasabbak. Ennek oka azonban a timisoarai fanyagkereskedők kartellszerződésében rejlik azon egyszerű okból, hogy ilyen kartell a Bánság területén nem létezik. Történtek erre irányuló kezdeményezések, de a kihitelezések kérdését lettek a hivatalok rendezni, de a megállapodás nem jött létre. Létezik azonban a területnek egy kartellje, melynek székhelye Bucarestben Verstandigungs-név alatt működik. Ez a kartell kijelöli az árakat. Timisoarán sulyosbírhelyzetet, hogy a Lomási Faiparbani áron árusít kicsinyben is fának az az oka, hogy a Lomási kénytelen akarta a timisoarai fanyagkereskedők bizonyos mennyiség átvételére. Mivel a kötelezettséget a timisoarai fanyagkereskedők nem tudták és nem akarták teljesíteni, a Lomási raktárt létesített és a kicsinybeni árusítással csinál konkurenciát a fanyagkereskedőknek. A nem-

termelő kereskedők sokszor a beszerzési áron alul is kiszolgálják vevőiket, mert nem akarják őket elveszíteni.

A faárak emelkedésének oka elsősorban annak tulajdonítható, hogy az export óriási mértékben fellendült. Különösen németek és angolok érdeklődnek romániai fa iránt és minden árat megfizetnek. Ők aranyparitásban számolnak és mivel az arany ára nálunk 110.000 leiről 154.000 leire emelkedett, érthető az ár-emelkedés, mert külföldi relációban a lei vásárlóképessége csökkent. A külföldi vevő könnyebben fizetheti meg a magasabb árat, viszont a romániai termelő természetesen nem adja olcsóbban a fát, ha magasabb árat is kaphat érte. Január tizenötödikén a fatermelők kartellirodája növelték az árakat, ami azt jelenti, hogy a külföldi vevők által fizetett árakat alacsonyították meg. Ez drágulást jelentett és értesülésünk szerint az exportnál már ezeket az árakat is meghaladják a kínálatok, ami maga után fogja vonni a további belföldi drágulását is. A drágulás ellen a kormány sem tehet semmit. Egyetlen rendszabály lenne az export betiltása vagy csökkentése, ami viszont nem érdeke az országnak, hiszen a Nemzeti Bank így nemes valutához jut. A legközelebbi jövőben az épületfának újabb hatványozó százalékos áremelkedéssel lehet számolni.

Munkásokat keresnek. A timisoarai munkaközvetítő hivatal közli, hogy alabástrommunkák tervezésére és elkészítésére munkásokat keresnek. Jelentkezni a timisoarai munkaközvetítő hivatalban lehet.

As új állami költségvetés munkálatai során a pénzügyminisztérium arra a megállapításra jutott, hogy a forgalmi adókból befolyó jövedelmet egy milliárd lelei lehet feljebb értékelni a folyó költségvetésben szereplő összegnél. Ezt a bevételi többletet a forgalmi adók emelése nélkül bizonyosan el lehetné érni, mert a költségvetési jövedelem ebből az adóból már most több száz millió leit kitevő többletet mutat. A pénzügyminisztérium az új költségvetéssel kapcsolatban számos törvényjavaslatot készít elő, míg több olyan törvényt, amelynek érvényesítése ez év április elsején lejár, a minisztérium meghosszabbításra terjeszt elő. A régi államadósságok rendezésére még végleges határozat nem történt, de valószínű, hogy az 1934-1935. költségvetési évből fenmaradt adóhátralékot adóbonokkal lehet majd törleszteni.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 5-5.50, svájci frank 22-23.75, angol font 495-500, olasz líra 5,20-5,30, dollár 99.50-100, belga 16.50-17, hollandi forint 52-55, cseh korona 4.50-5, osztrák schilling 23.50-24.50, pengő 25-28, német márká 40-42, dinár 2.90-3.05, leva 0.90-1.10, zloty 18.75-19.50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.90-10.10, svájci frank 44-44.25, dollár 179-188, angol font 910-930, olasz líra 9.70-9.90, osztrák schilling 32.50-33, magyar pengő 34-34.50, dinár 3.45-3.65, cseh korona 5.20-5.40, német márká 41-42, Napoleon arany 1250-1260, arany font 1550-1560.

A férfigyengeség kezelése

„A szervezetet ostromozni, nem jelent azt kigyógyítani”, — mondta egyszer a nagy Charcot. Ez az igazság sehol sem olyan találó, mint az impotencia kezelésének esetében. Ezért ajánlják a „Reton” tablettákkal való kezelést, mely a férfi részére a fiatalság erejét szerzi vissza.

A „Reton” hatása csak a kezelés harmadik napján észlelhető. Ebből látható, hogy a „Reton” nem közönséges ingerlő szer, hanem egy olyan gyógyszer, amely az impotencia okait szünteti meg.

Ez a hatás a gyógykezelés egész időtartama alatt és 8-10 nappal később is megmarad.

Ezért ajánlatos azoknak a férfiaknak, akik állandóan férfi erejük birtokában akarnak maradni, hogy 21 napig egy „Reton”-kurát tartsanak. Egy 9 napos szünet után újra kezdhetik a kurát, s így tovább.

Egy tubus ára 25 tablettával 98 lei. Kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban.

Vidékre 110 lei, a pénz előre való beutalása mellett küldhető. Vezérképviselet: E. & L. Cloara, Str. Sperantei 37, Bucaresti III.

Csökken a buzapiae forgalma. A búzapiae gabonapiacra a buza iránzata lanyha és az üzleti forgalom is csökkent. A piac árak a következők: buza 78 kilós 440, buza 79-80 kilós 445, tengeri 240-245, zab 290, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpa 270, muharmag 400, napraforgómag 450, tökmag 700, cirokmag 230, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként, A lucernamag 32 és a lóheremag 25 lei kilónként.

gy történt...

eddi János történelmi cinetsovozata

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

1917 márciusában, az Egyesült-Államok hadbágyakor, megszigorították a zárlatot. A britt külügyminiszter Washingtonban kötelezvényt írt alá. A nem szállít többé semmiféle árut a skandináv államokba.

Mister Balfour mindent megígért, mindent alácsak éppen az illetékes közegekkel felejtette el. A közkeletű hírek szerint az egyezmény szövegét. A zugkereskedelem még folyik tovább.

1917 végén, egy alkalommal értesítés érkezik, hogy az utóbbi időben hatalmas részszállítványokat szállítanak partura Norvégiában. A gyár, ahova a részleteket irányították, pontosan beszámolt mindegyik rész felhasználási módjáról. Diszkrétan dolgozza fel. Egyideig megelégszenek ezzel a magyarázattal, de kis idő múlva az ipari kémek rájöttek, hogy a szóbanforgó gyár aránytalanul nagy tömegű réztárgyat termelt.

Kiszámították, hogy a feldolgozott réz tömegét vizsgálva, minden norvég háznak husz ilyen tárgy kellene birtania. Kevés utánjárásal megfőzték a rejtélyt. A réztárgyakat egyenesen Németországba szállították. Ott azonnal Essenbe kerültek, a szupertelepekre. Itt persze újraolvasztották őket a békés hamutartókból, vázákból gránáthüvelyek, ágyubronzok kerültek ki.

1917.

AMERIKAI HADÜZENET IGAZI OKAI.

1917 február 23-án, Mister Page, az U. S. A. doni nagykövete üzenetet kapott a britt külügyminisztériumból, melynek vétele után lélekszakad rohant a minisztérium épületébe, ahol Mr. Balfour, a külügyek akkori intézője, szó nélkül egy bökönt nyújtott át neki.

Ebben a borítékban foglalt helyet az utolsó em-

beröltök legnagyobb horderejű történelmi dokumentuma, amely a harmadik éve dúló világháborút az ántánt javára döntötte el. A dokumentum pedig egy félvnyyi papíros volt csupán, mely a német külügyminisztérium által a mexikói német követtséghez intézett átsifirozott szövegét tartalmazta.

Miután a Wilhelmstrassenak nem állott közvetlen kábelvonal rendelkezésére, melyen keresztül a mexikói megbízottjával érintkezzék, a sürgönyöket a washingtoni német nagykövetség útján továbbították rendeltetési helyükre. A táviratok természetesen titkos kulccsal íródtak, azonban minden eshetőségre készen, a feladók még össze is zavarták az egyes szócsoportokat úgy, hogy szinte lehetetlennek látszott az ilyen sifirozott, összezavart sürgönyök megfejtése.

Az „Intelligence Service”, az angol birodalmi kémiszolgálat, a világ és minden történelmi idők leg-hatalmasabban megszervezett kémtrösztje, erre is rájött. Hetekig tartó megfeszített munka után bár, de rájött.

Egyszóval Page ur, amint kibontotta a borítékot és átolvasta annak tartalmát, egyideig kimeredt szemekkel, megbüvölten állott a helyén, azután szó nélkül kirohant, haza autózott a palotájába és a következő sürgönyt adta fel Washintonba:

„Balfour átadott ma egy sürgönyt, melyet német külügyminisztérium küldött mexikói követnek, via Washington. Távirat fordításban így hangzik: — Február elsején kiméletlen buvárhajóarcot szándékszunk kezdeni. Minden igyekezetünk Egyesült-Államok megtartsuk semlegességükben.

Eredménytelenség esetén következő ajánlatot tesszük Mexikónak: Viseljük háborút együtt, diktáljuk hékét együtt. Háborút pénzügyileg támogatjuk, háboru végeztével Mexikó visszakapja Texas, Uj-mexikót, Arizonát. Részletek elintézését Önre bizzuk. Értesítse azonnal Carranzav elnököt, mi-helyt hadüzenet U. S. A. és közöttünk megtörtént. Igyekezzék rávenni, hogy japán kiküldöttet győzze meg és csatlakoztassa hozzánk. Mutasson rá, hogy nemsokára kimélet nélkül tengeralatti háborút indítunk, mely Angliát pár hónap múlva békére kényszeríti. Aláírás: Zimmermann.”

Amint a sürgönyből megállapíthatjuk, Németország előrelátta azt, hogy 1917 március elsejére beígért buvárhajóhadjárat nem hagyja hidegen az Egyesült-Államokat, melyek naponta tucatnyi hajót indítottak utnak akkoriban a kontinens felé, mindegyikükön milliókat érő muniószállítmányokkal. Az ántánt pedig, amely eddig az időpontig látható baj nélkül viselte a háborus terheket, pénzügyi nehézségekkel kezdett küzdeni.

A londoni arany- és hitelezézet bőségesen és pontosan fizette eddig az öldökléshez szükséges szerszámok árát, muniókat, konzerveket és ruházati anyagokat, mert — ez tudott dolog — Anglia éppen úgy, mint a napoleoni háborúk idején, nemcsak saját háborus szükségleteit látta el, de gondoskodott szövetségesei hadianyagának kellő utánpótlásáról is.

Azonban 1917 tavaszán a britt pénzügyek nagyon rossz bórben voltak. A szállítások értékét már nem fedezték a hitelek és az arany. Már úgy látszott, hogy kellő pénz hiányában megszakad az üzleti összeköttetés az U. S. A. és a szövetségesek között, ami a tengerentúli üzletek kímulását okozta volna odaát, muniószükét és éhínséget ideát. Amerika pénzügyi segítséget volt kénytelen nyújtani az ántántnak, nehogy saját nehézipara, ments isten, rendelkezések nélkül maradjon.

Fenti okokon kívül azonban közvetve Amerika pénzügyeit is veszély fenyegette. Hozta az ántánt elveszti a háborút, elvesz a kihitelezet és kölcsönzött hatalmas dollárösszeg, érzékeny csapás éri a yenki-tökét. Bár a felsorolt okok meglehetősen sokat nyomtak az akkori idők pénzügyi serpenyőjében, a Zimmermann-sürgöny nélkül, melyet az angol kémiszolgálat végső eszközként tartott tartalékban, nem valószínű, hogy bekövetkezett volna az Egyesült-Államok hadüzenete.

Mikor azonban az angol pénzügyi krach által megingott nagytöke után a sovinszta kispolgár is megkapta a háborus okot a Zimmermann-sürgöny képében, Wilson elnök, aki alig pár nappal előbb még germánofil üzeneteket bosátott világgá, nem tudta megakadályozni, hogy az általa összehívott államkongresszus meg ne szavazza a háborút.

(Folyt. köv.)

